

سهیلا افشار



مقایسه های بین المللی تولید ، مصرف ، قیمت و نتایج فایزینجم آن در منطقه

اسکاپ (۱)

مقدمه

مقایسه های بین المللی به مفهوم عام آن سابقه طولانی دارد چنانکه از دیرباز مورد توجه ملل مختلف بوده و مقایسه های نیز در حد خیلی ابتدائی در قرنهای گذشته مشاهده شده است . مقایسه های بین المللی از نوع ICP (۲) از نیمه دوم قرن بیستم همزمان با بهبود و تکامل آمارهای بین المللی مطرح گردیده است .

آمارهای مختلفی که در نقاط مختلف جهان گردآوری می شوند عبارتند از :

- ۱ - آمارهایی که با واحد های معینی اند از گبری می شوند، مانند تولید یک کالا یا جمعیت یک کشور .
- ۲ - آمارهایی مربوط به تغییرات ارزش و بارشد تولید که گرچه با واحد های متفاوتی در کشورهای مختلف اند از گبری می شوند ولی تغییرات آنها مستقل از واحد اند از گبری است .
- ۳ - آمارهایی که بر حسب واحد پول هر کشور اند از گبری می شوند .

مقایسه آمارهای مختلف مستلزم استفاده از روش های استاندارد و قابل قبول در برآورد آنها است . در مورد آمارهای نوع سوم علاوه بر لازمه فوق ، تاثیر اسعار مختلف نیز قابل از مقایسه باید بر طرف گردد . موضوع برنامه ICP مقایسه آمارهایی از این گونه است و برای از بین بردن تاثیر اسعار مختلف از PPP ها (۳)

۱) ESCAP, Economic and Social Commission In Asia and the Pacific

۲) International Comparison Programme

۳) Purchasing Power Parity

(برابری قدرت خرید) استفاده می گردد . به عبارت دیگر کار ICP محاسبه شاخص هائی است که سطح قیمت و مقدار براساس به مکان های مختلف (و نه زمان) می سنجد .

تاریخچه و اهداف بررسی

در دهه های اخیر برآورد آمارهای تولید و درآمد و هزینه ها در سطح ملی کشورها با بهبود و پیشرفت سریع و قابل ملاحظه ای همراه بوده است . انبوه اینگونه آمارها و اطلاعات که با یکارگیری گسترده از روش های SNA در حد استاندارد و قابل قبولی در کشورهای مختلف موجود است ، محققان سازمانهای بین المللی را بر آن داشت که با استفاده از روش هائی که از نظر اقتصادی قابل تفسیر باشد به مقایسه این اطلاعات بپردازند . با توجه به اهمیت مقایسه های بین المللی و رضایت بخش نبودن نرخ های رسمی تبدیل ارز ، کمیسیون آمار سازمان ملل با همکاری بانک جهانی و دانشگاه پنسیلوانیا پروژه ICP را در سال ۱۹۶۵ طرح ریزی و استفاده از PPP ها را توصیه نمود .

هدف از پروژه ICP برقراری سیستمی جهت مقایسه تولید و قدرت خرید از کشورهای مختلف است . در تبدیل رسمی ارزها رابطه بین قدرت خرید پولهای مختلف در کل تولید و بخصوص در گروههای فرعی آن منعکس نمی شود . بدین منظور ICP درصدد تهیه و توسعه روش هائی است که بتوان بر اساس آنها مقایسه بین المللی مقدار واقعی تولید ناخالص ملی و گروههای فرعی آن را بدون استفاده از نرخ رسمی تبدیل ارزها ممکن ساخت . اساس و پایه این کار را تعیین و استفاده از دسته هائی از برابری قدرت خرید برای هر گروه فرعی از تولید ملی تشکیل می دهد . تعریف عمومی برابری قدرت خرید PPP عبارت از تعداد مورد نیاز از واحد پول یک کشور ، برای خرید مقدار مشابه کالا که در کشور دیگر با یک واحد پول آن می توان خرید .

به پیروی از این برنامه و با همکاری سازمان ملل ، بانک جهانی و دانشگاه پنسیلوانیا ، فاز اول ICP در سال ۱۹۷۰ در سطح ۱۰ کشور و سپس فاز دوم در سال ۱۹۷۳ با شرکت ۱۶ کشور و فاز سوم در سال ۱۹۷۵ با شرکت ۳۴ کشور و فاز چهارم در سال ۱۹۸۰ با شرکت ۶۰ کشور و فاز پنجم بر مبنای سال ۱۹۸۵ با شرکت ۶۴ کشور انجام شده است . کشور ایران از فاز دوم در این برنامه شرکت داشته است . در سه فاز اول ICP مقایسه در سطح جهانی انجام می گرفت ، از فاز چهارم این برنامه بصورت غیر متمرکز و در نواحی مختلف جهان و با همکاری موسسات بین المللی آمار صورت گرفتند ، فاز پنجم نیز مانند فاز چهارم بصورت غیر متمرکز انجام شده است . بدین ترتیب نتایج بررسی از ویژگی و مختصات هر منطقه سرچشمه می گیرد و از تولیدات سایر مناطق

مانند گذشته (فازهای ۱، ۲، ۳) متاثر نمی‌گردد. مطالعات قیمت در کشورهای منطقه برای محاسبه PPP هاد منطقه و همچنین مطالعات قیمت در سطح وسیع تری به منظور اتصال و پیوستن به سطح جهانی در کشورهای هسته مرکزی (۱) صورت می‌گیرد.

روش محاسبه

در برنامه ICP از روش موسوم به Geary - Khamis که اختصاراً GK نامیده می‌شود برای بدست آوردن شاخص‌های تجمعی استفاده می‌گردد. در روش GK، شاخص‌های برابری قدرت خرید و قیمت بین‌المللی کالاها برای m کالا و n کشور مورد مقایسه، از معادلات ذیل به دست می‌آید:

P_{ij}	قیمت کالای i در کشور j
q_{ij}	مقدار کالای i در کشور j
M_i	قیمت بین‌المللی کالای i
PPP_j	برابری قدرت خرید در کشور j

$$(1) M_i = \sum_{j=1}^n \frac{P_{ij}}{PPP_j} \cdot \frac{q_{ij}}{\sum_{j=1}^n q_{ij}} \quad i = (1, 2, \dots, m)$$

$$(2) PPP_j = \frac{\sum_{i=1}^m P_{ij} q_{ij}}{\sum_{i=1}^m M_i q_{ij}} \quad j = (1, 2, \dots, n)$$

همانطور که در معادله (۱) ملاحظه می‌گردد قیمت‌های بین‌المللی میانگین موزون قیمت‌های ملی پس از تعدیل با PPP هاد کشورهای شرکت‌کننده است و مقادیر وزن‌ها را تشکیل می‌دهد. معادله (۲) نیز مبنای آنست که PPP در هر کشور برابری با نسبت هزینه کل تولید به قیمت ملی به هزینه کل تولید به قیمت بین‌المللی. از حل معادلات فوق PPP_j ها و M_i ها بدست می‌آید.

نتایج فاز پنجم ICP در منطقه اسکاپ

فاز پنجم ICP با شرکت ۶۴ کشور بر مبنای سال ۱۹۸۵ انجام گرفته است. کشورهای مختلف در چارچوب گروه بندیهای منطقه‌ای از جمله ۱۱ کشور در منطقه اسکاپ که عبارتند از: جمهوری اسلامی ایران، ژاپن، هندوستان، پاکستان، بنگلادش، هنگ‌کنگ، فیلیپین، جمهوری کره، تایلند و

سری لانکا در سطح کل تولید و کشور نپال در سطح هزینه های مصرفی خانوار در این برنامه مشارکت داشته اند .

موضوع ICP در منطقه اسکاپ همانند هدف کلی آن مقایسه تولید واقعی کشورهای منطقه است .
واژه "واقعی" در اینجا به این مفهوم است که اختلاف میان قیمت ها در کشورهای مختلف برطرف شده و مقایسه بر اساس ارزش ها به قیمت های مشترک بین المللی صورت گرفته است . تبدیل قیمت های ملی به قیمت های بین المللی توسط PPP صورت می گیرد .

در این بررسی شاخصهای مقدار نسبت به متوسط سطح منطقه اسکاپ تعیین شده است که متوسط موزون ارزش در کلیه کشورهای شرکت کننده می باشد . مقایسه PPP ها و شاخص های قیمت بر اساس " دلار آبیائی " است که یک ارزاسی به شمار می آید و قدرت خرید آن برای کل تولید ناخالص داخلی کشورهای منطقه بر رویهم ، برابر با قدرت خرید دلار آمریکا است .

PPP ها بر اساس قیمت کالاها و خدمات منتخب در کشورهای منطقه تعیین می شوند . کالاها و خدمات مختلف پنحوی انتخاب گردیده اند که دارای سه شرط اصلی ذیل باشند :

- الف - کالاها و خدمات با مشخصات یکسان در کشورهای مختلف قیمت گیری شود .
 - ب - کالاهایی که بطور معمول و متداول در هر کشور مصرف می شوند ، قیمت گیری شود .
 - ج - تعداد کالاهای قیمت گیری شده به اندازه کافی باشد .
- برای محاسبه PPP ها در بخش هزینه های مصرفی جمعاً ۱۵۲۲ قلم کالا و خدمات با توجه به شرایط ذکر شده در منطقه اسکاپ قیمت گیری شده است .
- برای مقایسه کالاهای سنگین تعدیلات لازم با توجه به اندازه ، ظرفیت ، سرعت و وزن صورت گرفته است . در بخش ساختمان که امکان قیمت گیری از تولیدات مشابه در کشورهای مختلف موجود نیست ، از روش جمع هزینه های اجرای ساختمان (Bill of quantities) استفاده شده است .
- الف - مقایسه تولید ناخالص داخلی سرانه در کشورهای منطقه اسکاپ

یکی از امکاناتی که توسط برنامه ICP فراهم می گردد مقایسه تولید واقعی کشورهاست که با استفاده از PPP ها بدست می آید . تولید ناخالص واقعی سرانه کشورها در مقایسه با متوسط تولید سرانه منطقه در جدول شماره ۱ موجود است .

جدول شماره ۱

تولید ناخالص داخلی سرانه در منطقه اسکاپ

(متوسط سرانه منطقه اسکاپ = ۱۰۰)

سال ۱۹۸۵

کشور	تولید ناخالص داخلی	هزینه های مصرفی خانوار	هزینه های دولت	تشکیل سرمایه
ژاپن	۵۲۵/۲	۴۸۶/۲	۲۱۸/۴	۶۹۸/۹
هنگ کنگ	۴۵۴/۲	۴۸۳/۱	۲۰۲/۱	۴۵۱/۸
جمهوری اسلامی ایران	۲۰۴/۱	۲۱۳/۴	۲۱۲/۹	۱۷۹/۵
کره	۱۷۶/۸	۱۶۴/۳	۱۵۳/۲	۲۱۲/۷
نایلد	۱۱۶/۲	۱۱۸/۸	۲۷۲/۹	۶۸/۷
سری لانکا	۸۱/۴	۷۴/۸	۱۵۸/۴	۷۶/۸
فیلیپین	۷۸/۵	۹۳/۸	۱۳۹/۲	۲۵/۸
پاکستان	۵۸/۸	۶۳/۴	۱۸۵/۴	۱۴/۴
بنگلادش	۳۶/۵	۴۳/۷	۸۲/۴	۷/۳
هندوستان	۳۳/۱	۳۶/۶	۴۵/۷	۲۱/۶

تولید ناخالص داخلی سرانه ایران نسبت به متوسط منطقه ۲۰۴/۱ است که ۱۰۴/۱ درصد بالاتر

از متوسط منطقه است. همانطور که در جدول ملاحظه می شود ژاپن و هنگ کنگ با بالاترین مقدار در سطحی ۵ - ۴

برابر متوسط منطقه قرار دارند. کشورهای که پس از ژاپن و هنگ کنگ بالاتر از متوسط منطقه قرار دارند، ایران

و کره و سپس نایلد می باشد. کشورهای سری لانکا، فیلیپین، پاکستان، بنگلادش و هندوستان در سطح زیر

متوسط منطقه قرار دارند. بنگلادش و هندوستان در پایین ترین سطح که حدود $\frac{1}{3}$ متوسط منطقه است قرار

گرفته اند.

ب - شاخص های مقدار، تفاوت های مقداری بین کشورهای منطقه اسکاپ

شاخص های مقدار در گروه های اصلی هزینه و تشکیل سرمایه در ۱۰ کشور شرکت کننده در فاز پنجم ICP

در منطقه اسکاپ در جدول ۲ منعکس است. این شاخص ها، مقدار سرانه هر یک از گروههای روستاها را در منطقه اسکاپ، نسبت به متوسط مقدار سرانه در منطقه اسکاپ در سال ۱۹۸۵ نشان می دهد.

۱- گروه خوراک

در گروه خوراک بالاترین عدد شاخص مربوط به ایران و برابر ۲/۲۵۳ درصد است که نشان می دهد مقدار مصرف سرانه خوراک در ایران ۱۵۳/۲ درصد بالاتر از متوسط سایر کشورهای منطقه می باشد. شاخص خوراک در ایران ۴ برابر شاخص مقدار سرانه خوراک در هند است که با ۶۰/۲ درصد در پایین ترین حد منطقه قرار دارد.

زیرگروههای خوراک :

=====

انواع گوشت :

بالاترین مقدار مصرف گوشت (گوشت قرمز و مرغ) در منطقه مربوط به هنگ کنگ با ۶۸۷/۱۱ درصد و سپس ایران با ۵۸۷/۱۱ درصد است. مقدار مصرف گوشت در سری لانکا حدود ۱/۳ مقدار مصرف متوسط منطقه و در هند حدود ۱/۴ متوسط منطقه می باشد. مقدار مصرف ماهی در فیلیپین با شاخص ۴۵۳/۶ درصد و تایلند با ۲۹۳/۹ درصد و سری لانکا با ۱۴۴/۵ درصد بطور نسبی بالاست. این مقدار در هند با شاخص ۲۱/۸ درصد و بخصوص ایران با ۲۱/۴ درصد به نسبت در حد پایینی قرار دارد.

شیر، پنیر و تخم مرغ :

مقدار مصرف شیر، پنیر و تخم مرغ در ایران بسیار بالا و برابر ۲۸۰/۰ درصد متوسط منطقه است. در هند با ۹۲/۹ درصد و پاکستان ۹۴/۶ درصد گرچه زیر متوسط منطقه قرار دارد ولی بطور نسبی (مقایسه داخلی کشور) در سطح بالایی قرار دارد. در ژاپن شاخص مقدار سرانه این گروهها ۱۷۷/۳ درصد منطقه بطور نسبی پایین است.

میوه ها و سبزیها :

مقدار مصرف سرانه میوه ها و سبزیها در ایران بسیار بالاست و با شاخص ۳۳۹/۶ درصد متوسط منطقه بیش از سایر کشورهای منطقه می باشد. در سری لانکا با ۱۳۶/۹ درصد و هند با ۷۱/۹ درصد، مصرف آن بصورت نسبی در سطح بالایی قرار دارد.

۲- پوشاک و کفش

بالاترین مقدار مصرف پوشاک و کفش در هنگ کنگ برابر ۶۴۸/۴ درصد متوسط منطقه است و در ایران

جدول شماره ۲
 خامسین ماهی مطهر (میراث) - سال ۱۹۵۵
 (در متوسط اکثری = ۱۰۰)

مقدار میان	بمقدار فی	پاکستان	فلسطین	سوی لوی	تایلند	کره	ایران	هنگ کنگ	ژاپن	
۲۲/۲	۲۲/۲	۲۲/۲	۲۲/۲	۲۲/۲	۱۹۸/۸	۱۶۲/۳	۲۱۳/۲	۲۸۳/۱	۲۸۵/۲	جزیره های جنوبی طابوار
۵۶/۳	۲۲/۸	۲۲/۹	۱۵۵/۱	۱۰۰/۷	۱۳۸/۵	۱۸۵/۷	۲۲۸/۳	۲۲۲/۰	۱۸۲/۵	جزیره کبری، آناستیدیه، سیپاوه، جاسبات
۶۰/۷	۲۲/۹	۸۰/۳	۱۴۲/۳	۱۰۰/۴	۱۳۲/۲	۱۶۸/۸	۱۵۵/۳	۲۲۸/۸	۱۳۳/۸	خوراک
۲۵/۲	۲۲/۵	۲۲/۰	۳۰۰/۵	۳۳/۲	۱۲۹/۲	۲۲۱/۹	۵۸۷/۱	۶۸۷/۱	۱۴۴/۸	گرفت
۲۱/۸	۲۲/۳	۲۲/۲	۳۵۳/۲	۱۳۲/۵	۲۳۲/۹	۱۳۲/۲	۲۲/۲	۳۲۲/۹	۲۴۸/۵	ماهی
۹۲/۹	۲۵/۹	۲۲/۲	۸۷/۱	۲۲/۲	۵۱/۹	۸۱/۱	۲۸۰/۰	۱۲۰/۹	۱۷۷/۳	شیر، شیر و پنیر و پنیر مرغ
۲۱/۲	۲۲/۷	۵۲/۹	۲۱/۲	۱۳۲/۹	۱۳۸/۸	۱۹۵/۹	۳۳۹/۲	۲۱۴/۵	۲۱۲/۳	میوه های سبزها
۲۳/۲	۲۲/۸	۲۲/۷	۵۳/۸	۸۸/۰	۱۲۲/۲	۱۵۷/۹	۲۵۷/۲	۲۲۸/۲	۲۰۰/۹	پوشاک و کفش
۲۱/۲	۲۸/۰	۲۸/۹	۲۹/۲	۲۰/۰	۵۳/۷	۸۸/۲	۲۲۲/۸	۲۲۸/۱	۵۳۳/۴	اجاره - سوخت و روشنایی
۲۹/۲	۲۲/۳	۲۲/۱	۸۳/۳	۸۱/۲	۱۳۲/۹	۲۰۳/۸	۲۱۷/۱	۲۱۲/۲	۵۷۸/۱	انگت - کالای زیاد و کم - سوخت - استخوان - در خانه
۱۸/۲	۲۲/۳	۲۲/۳	۲۲/۸	۲۲/۱	۱۰۰/۳	۹۵/۰	۱۸۸/۵	۲۳۴/۰	۲۲۲/۱	درمان و بهداشت - اکت
۲۹/۲	۲۱/۵	۲۱/۹	۲۹/۸	۱۲۹/۲	۱۷۹/۰	۱۷۷/۱	۲۲۷/۵	۲۱۲/۲	۵۰۶/۳	حمل و نقل و ارتباطات
۲۲/۸	۲۲/۷	۲۲/۱	۲۲/۱	۲۲/۱	۱۰۴/۱	۱۹۵/۵	۲۹/۱	۸۱۵/۴	۴۵۲/۸	تعمیر و تجدید
۱۲/۲	۲۲/۱	۲۲/۱	۸۰/۹	۲۲/۱	۱۳۱/۸	۱۹۸/۱	۱۵۲/۲	۱۳۳۹/۸	۴۵۷/۵	کالای وارداتی - موقوفه
۲۵/۲	۸۳/۳	۸۳/۳	۱۳۹/۳	۱۵۸/۴	۲۲۲/۹	۱۵۳/۲	۲۲۲/۹	۳۰۰/۱	۲۱۸/۲	درخت
۲۱/۲	۲/۳	۲/۳	۲۵/۸	۲۲/۸	۴۸/۷	۱۲۲/۷	۱۷۹/۵	۲۵۱/۸	۴۹۸/۹	تشکیل سرمایه
۲۲/۰	۲۲/۳	۲۲/۳	۱۷/۹	۱۵۵/۱	۸۳/۵	۲۲۲/۲	۲۲۲/۲	۳۴۲/۳	۴۲۱/۱	ساختن
۱۹/۲	۲۲/۳	۲۲/۳	۳۹/۳	۲۲/۱	۴۹/۵	۱۲۲/۲	۲۲/۲	۴۱۷/۱	۷۵۴/۱	کالای های سرمایه ای
۲۳/۱	۳۲/۵	۳۲/۵	۷۸/۵	۸۱/۳	۱۱۲/۳	۱۷۲/۸	۲۰۲/۱	۲۵۳/۲	۵۲۵/۳	خرید و فروش - داخلی

با عدد ۲۵۷/۶ درصد منطقه بصورت نسبی بالا است. در کشورزاین متوسط مصرف سرانه این گروه ۴ برابر متوسط منطقه اسکاپ است. در حالیکه تولید ناخالص داخلی سرانه در این کشور بیش از ۵ برابر متوسط منطقه است.

۳- اجاره، سوخت و روشنایی

در این گروه زاین با ۵۲۳/۶ درصد، ایران با ۲۹۶/۸ درصد و هنگ کنگ با ۲۲۸/۱ درصد در سطح بالاتر از متوسط منطقه قرار دارند. کمترین مقدار این شاخص بترتیب مربوط به سری لانکا با ۲۰/۰ درصد، هند وستان با ۳۱/۹ درصد، بنگلادش با ۴۸/۰ درصد، پاکستان با ۴۸/۹ درصد و تایلند با ۵۳/۷ درصد است. در زیرگروه سوخت و روشنایی، ایران با ۳۹۲/۱ درصد بیشترین مقدار مصرف را بخود اختصاص داده است.

۴- اثاث، کالاها و خدمات مورد استفاده در خانه

در این گروه بیشترین مقدار شاخص مربوط به هنگ کنگ برابر با ۷۱۴/۲ درصد منطقه و کمترین مقدار مربوط به هند وستان با ۲۱/۱ درصد منطقه است. مقدار این شاخص در ایران ۲۱۷/۱ درصد منطقه می باشد.

۵- درمان و بهداشت

اختلاف بین مصرف سرانه در کل گروه درمان و بهداشت در بین کشورهای منطقه نسبتاً زیاد است. زاین با ۷۴۲/۱ درصد در بالاترین سطح منطقه و بنگلادش با ۹/۹ درصد منطقه در پایین ترین سطح قرار دارند. شاخص این گروه در ایران ۱۸۸/۵ درصد متوسط منطقه است.

۶- حمل و نقل و ارتباطات

وسایل حمل و نقل شخصی :

مصرف سرانه این گروه در میان کشورهای منطقه اسکاپ تفاوت بسیار فاحشی دارد. مقدار مصرف در کشورزاین ۹ برابر متوسط منطقه است. هنگ کنگ و پاکستان در حد متوسط منطقه و کشورهای فیلیپین، تایلند، ایران، کره و سری لانکا بترتیب از ۵۰ تا ۲۰ درصد متوسط منطقه را بخود اختصاص داده اند. مقدار مصرف در هند وستان و بنگلادش بسیار ناچیز است.

کالاها و خدمات مربوط به حمل و نقل شخصی :

د رایین گروه ایران با ۲۶۸/۰ درصد متوسط منطقه

پس از ژاپن (با شاخص ۶۲۰/۶) قرار گرفته است. د رایین گروه نیز هند و ستان و بنگلادش د ریاضین ترین حد قرار دارند.

حمل و نقل عمومی :

د رایین گروه بیشترین مقدار شاخص مربوط به هنگ کنگ و برابر با ۷۶۸/۳ درصد

متوسط منطقه می باشد. سپس تایلند، ژاپن، ایران، کره و سری لانکا د سطوح مشابهی از مصرف بین حد و ۲۸۵ تا ۲۲۵ درصد متوسط منطقه قرار دارند. کمترین مقدار مربوط به فیلیپین است.

ارتباطات :

د رایین گروه تیر تفاوت بین کشورهای منطقه بسیار زیاد است. بالاترین مقدار مربوط

به ژاپن است که ۶۹۱/۶ درصد منطقه می باشد. شاخص کشور ایران ۱۶۴/۱ درصد و کمترین مقدار مربوط به بنگلادش با ۰/۴ درصد است.

۷- تفریح و تفریحکالاها و تفریحی :

تفاوت هاد رایین گروه بسیار زیاد است. هنگ کنگ با ۱۹۹۴/۲ درصد در بالاترین

حد و سپس ژاپن با ۸۱۷/۲ درصد و کره با ۲۰۱/۷ درصد بالاتر از متوسط منطقه قرار دارند. شاخص مربوط به ایران ۳۰/۱ درصد می باشد و کشورهای هند و ستان، فیلیپین و بنگلادش د رحد کمتر از ۴ درصد منطقه قرار دارند.

خدمات تفریحی :

د رایین گروه نیز بیشترین مقدار مربوط به هنگ کنگ با ۱۰۸۴/۲ درصد و سپس

ژاپن با ۷۲۵/۸ درصد می باشد. کشورهای کره، پاکستان و سری لانکا د رحد متوسط منطقه قرار دارند و کمترین مقدار مربوط به ایران و برابر ۱۲/۵ درصد متوسط منطقه است.

کتاب، مجله و روزنامه :

د رایین گروه بیشترین مقدار مربوط به ژاپن با ۸۱۴/۴ درصد و سپس

هنگ کنگ با ۷۰۹/۱ درصد، تایلند ۱۲۳/۰ درصد و کره ۱۰۶/۶ درصد می باشد. سایر کشورهای متوسط منطقه قرار دارند. شاخص ایران ۲۸/۳ درصد است.

تحصیل :

بالاترین مقدار شاخص مربوط به ژاپن است که برابر ۵۴۸/۶ درصد و سپس هنگ کنگ ۳۲۷/۲

د درصد، کره ۲۴۰/۹ درصد می باشد. شاخص ایران ۱۳۰/۷ درصد است. کمترین مقدار مربوط به بنگلادش و پاکستان است.

۸- تشکیل سرمایه

د ایران تفاوت زیادی بین شاخص گروه ساختمان با ۲۲۴/۷۲ درصد منطقه و گروه کالاهای سرمایه ای با ۶۴/۷۲ درصد منطقه مشهود است.

ج - شاخص های قیمت

۱- تفاوت های قیمت بین کشورهای منطقه اسکاپ

تفاوت سطح قیمت د کشورهای منطقه اسکاپ نسبت به کشور ژاپن که گرانترین کشور منطقه است د رجد ول شماره ۳ مشاهده می گردد. - سطح عمومی قیمت هانسیت PPP (د رکل GDP با هزینه های مصرفی خانوار) به نرخ برابری ارز در هر کشور است.

جدول شماره ۳

سطح قیمت

ژاپن = ۱۰۰

سال ۱۹۸۵

کشور	تولید ناخالص داخلی	هزینه های مصرفی خانوار
ژاپن	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
جمهوری اسلامی ایران	۸۴/۳	۷۸/۲
هنگ کنگ	۶۴/۴	۵۹/۰
کره	۵۶/۷	۵۵/۰
هند وستان	۴۰/۵	۳۶/۸
فیلیپین	۳۶/۰	۳۳/۵
تایلند	۳۲/۰	۲۹/۹
پاکستان	۲۵/۳	۲۶/۲
بنگلادش	۲۱/۰	۲۱/۴
سری لانکا	۲۰/۹	۲۶/۱

تفاوت سطح قیمت در کشورهای منطقه نسبتاً زیاد است. سطح کلی قیمت در ژاپن که گرانترین کشور منطقه بشمار می‌رود حد و پنج برابر سری لانکا وینگلادش است. پس از ژاپن گرانترین کشور منطقه ایران است.

نسبت قیمت ها در گروههای اصلی هزینه

شاخص های نسبی قیمت گروههای اصلی هزینه در رهريك از کشورهای منطقه در جرد ول شماره ۴ منعكس است.

جد ول شماره ۴

شاخص های نسبی قیمت در گروههای اصلی هزینه

سال ۱۹۸۵

کشور	تولید ناخالص داخلی	هزینه های مصرفی خانوار	هزینه های دولت	تشکیل سرمایه
ژاپن	۱۰۰/۰	۱۰۴/۴	۱۶۸/۸	۹۰/۹
هنگ کنگ	۱۰۰/۰	۹۵/۶	۱۹۸/۶	۹۹/۲
جمهوری اسلامی ایران	۱۰۰/۰	۹۶/۹	۱۵۲/۳	۹۳/۶
کره	۱۰۰/۰	۱۰۱/۴	۱۲۶/۹	۹۲/۰
تایلند	۱۰۰/۰	۹۷/۵	۷۶/۷	۱۳۵/۸
سری لانکا	۱۰۰/۰	۱۳۰/۷	۶۶/۲	۸۲/۱
فیلیپین	۱۰۰/۰	۹۷/۱	۵۶/۱	۱۸۹/۷
پاکستان	۱۰۰/۰	۱۰۸/۰	۶۰/۰	۱۸۴/۵
ینگلادش	۱۰۰/۰	۱۰۶/۳	۴۸/۵	۲۱۱/۷
هند وستان	۱۰۰/۰	۹۴/۹	۸۳/۲	۱۳۲/۲

هزینه های دولت

سطح قیمت هزینه های دولت در کشورهای ژاپن، هنگ کنگ، ایران و کره که تولید ناخالص داخلی برانه

بالاتری نسبت به سایر کشورهای منطقه دارند، بالاتر از سطح عمومی قیمت‌ها است. در سایر کشورهای منطقه، سطح قیمت هزینه‌های دولت پائین‌تر از سطح عمومی قیمت‌ها می‌باشد.

قابل توجه است که شاخص نسبی قیمت هزینه‌های دولت در هنگ‌کنگ حد و د برابر سطح عمومی قیمت‌ها در این کشور و در بتگلادش نصف سطح عمومی قیمت‌ها است.

تشکیل سرمایه

بعکس در چهار کشور ژاپن، هنگ‌کنگ، ایران و کره، شاخص نسبی قیمت در گروه تشکیل سرمایه پائین‌تر از سطح عمومی قیمت و در سایر کشورها به استثنای سری لانکا این شاخص بالاتر از سطح عمومی قیمت‌ها است.

هزینه‌های مصرفی خانوار

تفاوت قیمت در گروه هزینه‌های خانوار کمتر از ۱۰ درصد سطح عمومی قیمت در کشورهای منطقه است. تنها استثنا مربوط به کشور سری لانکا است که سطح قیمت هزینه‌های مصرفی خانوار ۳۰ درصد بالاتر از سطح عمومی قیمت می‌باشد.

نسبت قیمت‌های گروه‌های فرعی هزینه‌های مصرفی خانوار:

شاخص نسبی قیمت برحسب گروه‌های فرعی هزینه‌های مصرفی خانوار به کل هزینه خانوار در هر کشور که مرتبط با سطح قیمت هر کشور است در مقایسه منطقه‌ای درجدول شماره ۵ منعکس شده است.

۱- خوراک

همانطور که درجدول شماره ۵ ملاحظه می‌شود، قیمت‌های گروه خوراک تفاوت چندانی با قیمت‌های گروه هزینه‌های مصرفی خانوار ندارند.

انواع گوشت:

قیمت نسبی گوشت (گوشت قرمز و مرغ) در ایران در مقایسه با کل هزینه‌های مصرفی خانوار سطح بالاتری قرار دارد و با شاخص نسبی قیمت ۱۲۱/۹ درصد، بیش از سایر کشورهای منطقه می‌باشد. این شاخص در کره برابر ۱۱۹/۳ درصد و در ژاپن ۱۱۳/۲ درصد است. شاخص قیمت گوشت در مقایسه با کل هزینه خانوار در کشورهای هنگ‌کنگ (۷۵/۱۱ درصد)، هند و تان (۷۳/۶ درصد)، بنگلادش (۷۶/۳۱ درصد)، پاکستان (۶۹/۱۱ درصد) و بخصوص سری لانکا (۶۰/۹۱ درصد) در سطح پائینی قرار دارد.

جدول شماره ۵
 شاخص نسبی قیمت - سال ۱۹۸۵
 هزینه های مصرفی خانوار (۱۰۰۰ = ۱۹۹۹)

هفته و استان	میانگامی	پاکستان	بنگلادش	مصر ل.ا	تایلند	کره	ایران	هند	ژاپن	
۱۰۰۰/۰	۱۰۰۰/۰	۱۰۰۰/۰	۱۰۰۰/۰	۱۰۰۰/۰	۱۰۰۰/۰	۱۰۰۰/۰	۱۰۰۰/۰	۱۰۰۰/۰	۱۰۰۰/۰	هزینه های مصرفی خانوار
۱۰۰۱/۴	۱۰۰۸/۰	۹۷/۱	۹۲/۳	۱۱۳/۲	۹۲/۹	۱۰۵/۶	۱۰۵/۷	۸۲/۴	۹۹/۱	ظرف انگیریا از کابینه نیمیها و غذایات
۱۰۰۲/۷	۱۰۰۸/۳	۹۵/۳	۹۲/۵	۱۰۳/۰	۸۲/۷	۱۱۰/۷	۱۰۲/۴	۸۱/۹	۱۰۵/۶	جوزالک
۷۲/۶	۷۶/۳	۹۹/۱	۱۰۱/۲	۶۰/۹	۹۲/۶	۱۱۷/۳	۱۲۱/۹	۷۵/۱	۱۱۳/۲	گنیمت
۶۱/۶	۱۱۱/۶	۵۵/۰	۷۵/۳	۷۸/۹	۸۲/۱	۱۳۳/۹	۱۹۹/۸	۹۳/۱	۱۲۳/۸	ماهی
۹۸/۳	۲۵۵/۹	۱۱۹/۱	۱۳۰/۱	۱۲۲/۵	۱۳۰/۰	۱۳۳/۱	۱۰۳/۳	۷۷/۲	۸۷/۳	شیر، پنیر و تخم مرغ
۹۱/۳	۹۲/۱	۹۷/۳	۱۳۸/۳	۱۱۹/۰	۸۰/۴	۱۰۶/۵	۱۰۷/۲	۹۳/۶	۱۱۸/۴	میوه ها و سبزیها
۱۳۰/۳	۹۷/۶	۷۹/۵	۹۱/۷	۷۳/۰	۱۳۷/۳	۸۵/۳	۹۵/۰	۹۰/۷	۹۰/۱	پوشاک و کفش
۷۷/۷	۱۰۰۹/۳	۱۲۹/۳	۱۷۰/۹	۱۳۵/۴	۱۰۲/۷	۱۲۶/۳	۱۰۸/۳	۲۰۳/۹	۹۵/۴	اجاره - سوخت و روشناسی
۱۱۲/۵	۱۱۷/۳	۱۲۳/۱	۱۰۳/۷	۸۹/۳	۱۰۲/۸	۷۸/۳	۱۳۲/۰	۸۴/۶	۱۲/۵	انبات، کالای رفید، مانت، سوز و استفاده در غذایات
۹۱/۸	۱۳۲/۳	۲۲/۳	۱۳۲/۲	۵۶/۰	۹۵/۷	۱۲۲/۰	۹۷/۶	۱۲۳/۰	۱۰۰/۲	درمان و رفید اجنت
۱۰۰۹/۳	۵۳/۳	۱۱۱/۵	۲۲۷/۵	۱۰۷/۹	۲۰۳/۳	۱۰۹/۰	۶۷/۳	۱۰۰۳/۰	۹۸/۸	حمل و نقل و رفید غذایات
۱۳۴/۱	۲۷۷/۳	۳۵/۵	۳۳۷/۹	۲۹۹/۷	۲۰۳/۳	۱۱۷/۳	۶۶/۳	۱۲۸/۷	۶۰/۵	وسایل حمل و نقل شخصی
۱۳۲/۶	۵۹/۰	۷۷/۱	۱۵۰/۳	۹۳/۳	۱۳۱/۱	۹۶/۱	۲۱/۲	۱۵۸/۸	۳۲/۳	کالای خارج از خانه مربوط به حمل و نقل شخصی
۹۲/۹	۵۰/۱	۵۷/۳	۲۰۹/۶	۱۰۶/۴	۹۲/۰	۱۰۵/۸	۳۲/۳	۱۱/۵	۱۶۵/۳	حمل و نقل عمومی
۱۳۹/۰	۲۰۳/۸	۱۲۷/۳	۱۳۸/۰	۶۰/۶	۱۶۹/۷	۷۸/۳	۸۴/۱	۸۷/۱	۹۶/۳	رفیداسیات
۷۹/۹	۹۹/۱	۱۳۲/۳	۹۹/۹	۵۷/۱	۷۹/۵	۱۰۷/۷	۱۳۵/۱	۱۰۳/۹	۱۰۲/۷	تفریح، تحصیل
۲۵۵/۸	۲۷۷/۶	۲۳۸/۳	۲۰۶/۳	۲۸۸/۳	۱۵۳/۹	۹۲/۳	۳۸۸/۱	۱۰۵/۹	۸۲/۳	کالای های تفریحی
۸۵/۱	۶۳/۳	۱۳۸/۱	۷۷/۱	۴۶/۶	۱۲۰/۱	۱۰۹/۸	۷۵/۶	۷۳/۳	۱۷/۵	خدمات تفریحی
۱۰۷/۷	۶۰/۵	۶۱/۰	۶۹/۳	۷۸/۳	۸۵/۵	۶۸/۳	۶۲/۷	۸۲/۳	۱۱۲/۳	کالای خارج از خانه سفارشی

قیمت نسبی ماهی در ایران بسیار بالا و برابر ۱۹۹/۸ درصد است - این قیمت در کشورهای کمره (۱۳۳/۹ درصد) ، ژاپن (۱۲۳/۸ درصد) و سنگلادش (۱۱۱/۶ درصد) به نسبت در سطح بالایی قرار دارد ولی در پاکستان (۵۸/۰ درصد) ، هندوستان (۶۱/۶ درصد) و فیلیپین (۷۵/۳ درصد) در سطح پائینی قرار گرفته است .

شیر ، پنیر و تخم مرغ :

قیمت هاد راین گروه به نسبت در کشورهای هنگ کنگ (۷۷/۲ درصد) و ژاپن (۸۷/۲ درصد) کمتر از قیمت گروه هزینه های مصرفی خانوارند . در ایران با شاخص ۱۰۳/۳ درصد و هندوستان با شاخص ۹۸/۲ درصد در حد قیمت هزینه های مصرفی می باشد و در بقیه کشورها شاخص این گروه به نسبت بالا است .

میوه ها و سبزیها :

ارزانترین قیمت نسبی مربوط به تایلند با ۸۰/۴ درصد و گرانترین آن مربوط به فیلیپین با ۱۲۸/۳ درصد می باشد . شاخص نسبی قیمت در ایران ۱۰۷/۲ درصد است .

۲- پوشاک و کفش

بالا ترین شاخص نسبی قیمت در این گروه مربوط به تایلند (۱۴۲/۲ درصد) و کمترین آن مربوط به پاکستان (۷۱/۵ درصد) می باشد . شاخص نسبی قیمت این گروه در ایران برابر ۹۵/۰ درصد است .

۳- اجاره ، سوخت و روشنایی

اجاره :

بالا ترین شاخص نسبی قیمت مربوط به هنگ کنگ (۲۲۱/۸ درصد) ، فیلیپین (۲۱۹/۰ درصد) و پاکستان (۲۰۵/۵ درصد) و کمترین آن مربوط به هندوستان (۶۷/۱ درصد) و ژاپن (۹۲/۱ درصد) می باشد . این شاخص در ایران برابر ۱۲۷/۳ درصد است .

سوخت و روشنایی :

ارزانترین قیمت در این گروه مربوط به ایران با شاخص نسبی قیمت ۳۷/۸ درصد و گرانترین قیمت مربوط به کره با ۱۴۰/۴ درصد و سپس هنگ کنگ با ۱۲۵/۲ درصد می باشد .

۴- اثاث ، کالاها و خدمات مورد استفاده در خانه

گرانترین قیمت در ریا کسان با شاخص ۱۳۲/۱ درصد و پس از آن ایران که شاخص نسبی قیمت برابر ۱۲۴/۰ درصد است .

۵ - حمل و نقل و ارتباطات

وسائل حمل و نقل شخصی:

قیمت این گروه در ژاپن با شاخص ۶۰/۵ درصد به نسبت ارزان و در سایر کشورهای منطقه گران است. گرانترین قیمت مربوط به ایران با ۶۶۰/۴ درصد می باشد.

کالاها و خدمات مربوط به حمل و نقل شخصی:

گرانترین قیمت مربوط به هند وستان (۱۶۲/۶ درصد)، هنگ کنگ (۱۵۸/۸ درصد) و فیلیپین (۱۵۰/۴ درصد) می باشد. در حالیکه بنگلادش با ۵۹/۰ درصد، ایران با ۷۱/۷ درصد و پاکستان با ۷۷/۱ درصد کمترین قیمت را بخود اختصاص داده اند.

حمل و نقل عمومی:

ارزانترین قیمت نسبی در ایران برابر ۴۳/۲ درصد و گرانترین قیمت نسبی در فیلیپین برابر ۲۰۹/۶ درصد است.

ارتباطات:

گرانترین قیمت نسبی در بنگلادش برابر ۲۰۲/۸ درصد و ارزانترین در سری لانکا برابر ۶۱/۶ درصد است. این شاخص در ایران برابر ۸۶/۱ درصد است.

۶ - تفریح و تحصیل

کالاها و تفریحی:

این کالاها فقط در ژاپن (۸۲/۳ درصد) و کره (۹۴/۲ درصد) به نسبت ارزان هستند. در شش کشور ایران (۲۸۸/۱ درصد)، سری لانکا (۲۸۴/۲ درصد)، بنگلادش (۲۷۷/۶ درصد)، هند وستان (۲۵۵/۸ درصد)، پاکستان (۲۴۸/۲ درصد) و فیلیپین (۲۰۶/۳ درصد)، قیمت کالاها و تفریحی بیش از د و برابر سطح عمومی قیمت ها است.

خدمات تفریحی:

گرانترین قیمت در این گروه مربوط به پاکستان (۱۴۸/۱ درصد) و تایلند (۱۴۰/۱ درصد) است. کمترین قیمت در این گروه مربوط به سری لانکا (۴۶/۶ درصد)، فیلیپین (۴۷/۱ درصد)، بنگلادش (۶۲/۳ درصد)، هنگ کنگ (۷۴/۴ درصد) و ایران (۷۵/۶ درصد) می باشد.

کتاب، مجله و روزنامه:

گرانترین قیمت در این گروه در سری لانکا (۲۰۰/۱ درصد) و پاکستان (۱۹۵/۹ درصد) می باشد. شاخص نسبی قیمت این گروه در ایران ۱۱۰/۲ درصد است.

- ١ - PROCEEDINGS OF THE
ASTA-PACIFIC SEMINAR
ON
THE USE OF PURCHASING POWER PARITIES
26-30 NOVEMBER 1990
NIIGATA, JAPAN
ORGANIZED BY THE UNITED NATIONS
ECONOMIC AND SOCIAL COMMISSION
FOR ASIA AND THE PACIFIC

- ٢ - PROCEEDINGS OF THE
ASTA-PACIFIC SEMINAR
ON
THE INTERNATIONAL COMPARISON PROJECT
AND
PRICE STATISTICS
16-22, OCTOBER 1984
SAPPORO, JAPAN
ORGANIZED BY THE UNITED NATIONS
ECONOMIC AND SOCIAL COMMISSION
FOR ASIA AND THE PACIFIC

- ٣ - WORLD PRODUCT AND INCOME
INTERNATIONAL COMPARISONS
OF REAL GROSS PRODUCT
IRVING B. KRAVIS, ALAN HESTON, ROBERT SUMMERS.
STATISTICAL OFFICE OF THE UNITED NATIONS
AND THE WORLD BANK